

Diarenummer: 0059/16

Handläggare: Peter Berggren
Tel: 031-368 54 56
E-post: peter.berggren@gshab.goteborg.se

Yttrande över Business Region Göteborgs (BRG) modell för ägarstyrning av minoritetsägda bolag

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborgs Stadshus AB

1. Tillstyrka Business Region Göteborg ABs förslag till ägarstyrning av minoritetsägda bolag och föreslå kommunfullmäktige att förklara uppdraget fullgjort.
2. Överlämna ärendet till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för beredning respektive ställningstagande

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2014-06-05 att uppdra åt Business Region Göteborg AB och Stadshus AB att tillsammans med övriga ägare utarbeta former för ägarstyrning av de i Näringslivsklustret ingående minoritetsägda bolagen.

Under sommaren och hösten 2015 har ett förslag utarbetats i samverkan mellan BRG och Stadshus AB och med viss avstämning med andra delägare.

Utgångspunkten har varit att beakta grundsyftet till att staden, via BRG, är minoritetsägare i ett antal samverkansbolag med andra aktörer. De flesta av bolagen har karaktären att de fyller en viktig funktion i stadens och regionens innovationssystem, där det är vitalt att arbeta i nära samverkan mellan offentliga aktörer, akademi och näringsliv.

BRGs förslag belyser väl de ambitioner som finns med ägandet samt de huvudsakliga frågeställningar som behöver beaktas i utvecklingen av en förbättrad ägarstyrning av bolagen.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innehåller i sig inga specifika förändringar som behöver belysas ur detta perspektiv. Eventuella följdbeslut ska särskilt beakta detta och övriga perspektiv.

Olika Perspektiv

BRGs förslag innehåller inget underlag för bedömning av påverkan på de olika perspektiven: barnperspektivet, jämställdhetsperspektivet, mångfaldsperspektivet, miljöperspektivet och omvärldsperspektivet.

Bilagor

1. BRGs förslag till modell för ägarstyrning, minoritetsägda bolag

Expedieras

1. Kommunstyrelsen
2. Business Region Göteborg AB

2016-06-07

Förslag till modell för ägarstyrning, minoritetsägda bolag

Bakgrund

Den av Göteborgs Stad genomförda bolagsöversynen har för Business Region Göteborg AB (BRG) inneburit följande:

BRG har, som helägt dotterbolag till Stadshus AB, blivit ansvarigt för näringslivsklustret. I detta ansvar ligger att äga och förvalta aktierna i följande delägda bolag:

- Sahlgrenska Science Park AB (SSP) 25 %, (en styrelseplats)
- Johannebergs Science Park AB (JSP) 40,65 %, (två styrelseplatser)
- Lindholmen Science Park AB (LSP) 26,3 %, (två styrelseplatser)
- Göteborgs Tekniska College AB (GTC) 49 %, (tre styrelseplatser)
- Almi företagspartner i Västsverige AB (Almi-bolagen) 12,25 %, (en styrelseplats)
- Almi äger i sin tur Almi Invest Västsverige AB till 32,1 %, (en styrelseplats)

Detta dokument, som bygger på ett uppdrag från kommunfullmäktige, syftar till att ta fram en struktur för hur ägarfrågor ska skötas avseende de ovan nämnda bolagen.

Dokumentet ska först behandlas i BRGs styrelse. Därefter ska det behandlas i Stadshus ABs styrelse för att slutligen fastställas av kommunfullmäktige.

Detta dokument ska ses som ett komplement till dels de regler som följer direkt av lag, främst aktiebolagslagen och kommunallagen, dels de styrande dokument som antagits av kommunfullmäktige för Göteborgs Stads förvaltningar och bolag samt ägardirektiv och andra styrande dokument för BRG.

Detta dokument bygger vidare på att Göteborgs Stad vid olika tillfällen valt att gå in i de nu aktuella samarbetena för att i olika avseenden utveckla staden och dess näringsliv. BRG ser sålunda sin ägarroll som en del i det övergripande uppdraget att utveckla förutsättningarna för ett bra näringsliv i Göteborgsregionen.

En viktig utgångspunkt för ägarstyrning är de faktiska ägarandelarna i respektive bolag. Det är nödvändigt att ha målet för samverkan i förgrunden och att respektera andra samarbetspartners (aktieägares) ståndpunkter. Det är vår fasta övertygelse att de nu aktuella delägda bolagen till sin karaktär bygger på samverkan och inte är möjliga att bedriva som ensam ägare.

Beskrivning av bolagen

De aktuella bolagen har skapats av olika anledningar.

De tre parkerna har alla det gemensamt att de bygger på nära samverkan mellan staden, akademien och näringslivet (så kallat "triple helix"-koncept). De har också, inom sina respektive prioriterade områden, ett uppdrag som omedelbart knyter an till BRGs grunduppdrag.

Göteborgs Tekniska College AB är ursprungligen skapat för att bidra till kompetensförsörjning inom industrin.

Almi-företagen har som främsta syfte att förse företag i ett tidigt skede med råd och kapital.

Trots bolagens olika inriktning och ägarstruktur menar vi att det är möjligt att utgå från en gemensam modell för ägarstyrning.

Göteborgs Stads styrelseledamöter vare sig staden har ett direkt eller indirekt ägande, utses alla genom beslut i kommunfullmäktige. Detta gäller även där det som i dessa fall är fråga om minoritetsägda bolag.

Övergripande strategi (uppdrag)

För att säkerställa att Göteborgs Stad uppnår sina mål med ägandet i dessa bolag, bl a genom att på bästa sätt samverka med övriga ägare, är det väsentligt att en individuell ägarstrategi för varje bolag utarbetas.

Ägarstrategierna för parkerna ska ta sin utgångspunkt i en övergripande gemensam idé och ska för varje bolag kompletteras med specifika uppdrag.

BRG ska ansvara för att stadens intressen, baserat på policies, inriktningar och andra relevanta styrdokument, tas tillvara i denna process.

Ägarråd

För varje minoritetsägt bolag skall ett ägarråd inrättas. Deltagande ska ske med utgångspunkt från respektive aktieägaravtal.

I ägarrådet skall en diskussion föras om bolagets framtida inriktning utifrån ägarnas samlade kravbild och intresse.

Ägarrådet kan adjungera väsentliga aktörer som inte äger aktier. Exempelvis kan det ses som väsentligt att Västra Götalandregionen, som huvudfinansiär utan deläggande i JSP, deltar i strategiska diskussioner.

I ägarrådet kan frågor om ändring av bolagsordning, aktieägaravtal och ägardirektiv initieras. Eventuella beslut tas enligt varje enskild ägares processer.

Löpande frågor inför stämmor ska samordnas av ägarrådet. Exempel på sådana frågor kan vara val av styrelseordförande samt arvodesfrågor. Formella beslut fattas i enlighet med varje enskilt bolags aktieägaravtal.

Inriktningen är att ägarrådet normalt sammanträder en gång per år, företrädesvis i februari månad.

För BRGs del ska ägarrådets agenda behandlas av styrelsen innan möte äger rum. BRG ska innan detta styrelsemöte inhämta Stadshus ABs och därigenom även stadens eventuella synpunkter.

Vid ägarrådet ska BRG företräddas av styrelsens ordförande och VD.

Det är lämpligt att BRG tar initiativet så att ägarråden kommer igång redan under 2016.

Intern ägardialog

Inför varje ägarråd ska alla de styrelseledamöter som företräder Göteborgs Stads ägande i de minoritetsägda bolagen föra en dialog med BRGs styrelse kring respektive bolag.

Rapportering och uppföljning

Formell rapportering från de minoritetsägda bolagen skall ske i enlighet med aktiebolagslagen och andra relevanta lagar och regler, samt det aktieägaravtal och den arbetsordning för styrelse och VD som gäller för respektive bolag.

BRGs VD skall ansvara för att BRGs styrelse löpande ges tillgång till all den information som behövs för att följa utvecklingen i de minoritetsägda bolagen.

Inom ramen för vad som är att betrakta som löpande förvaltning skall BRGs VD, i enlighet med styrelsens riktlinjer och anvisningar, upprätthålla kontakter med de minoritetsägda bolagen.

Alla de styrelseledamöter som företräder Göteborgs Stads ägande i de minoritetsägda bolagen bör löpande föra en dialog med BRG om utvecklingen i respektive bolag.

Göteborg Stadshus AB kommer årligen, som en del i den löpande ägardialogen, följa upp BRGs ägarstyrning av minoritetsägda bolag,

Förslag till beslut:

Styrelsen i BRG beslutar anta modellen för ägarstyrning i minoritetsägda bolag enligt detta tjänsteutlåtande.

Patrik Andersson